

VIITORUL ROL

CORNELIA GHEORGHIU

Au trecut cîțiva ani buni, de cînd Cornelia Gheorghiu, statornică, de la absolvirea Institutului, în trupa Naționalului ieșean, își prezenta, la această rubrică, un „viitor rol”. Între timp, actrița și-a îmbogățit fișa de creație. Notăm : Ala (*Tango*, de Slawomir Mrozek) ; Camelia (*Acești nebuni fâjarnici*, de Teodor Mazilu) ; Liza (*Copiii soarelui*, de Maxim Gorki) ; Prințesa de Eboli (*Don Carlos*, de Schiller) ; Domnișoara Rosières (*Vara la Nohant*, de J. Iwaszkiewicz).

Acum, Cornelia Gheorghiu repetă rolul Ioanei d'Arc din *Ciocirlia* de Jean Anouilh, în regia lui Dan Nasta.

„Se întîmplă atît de rar să primești un rol «visat», încît atunci, cînd chiar se întîmplă, îți se pare de necrezut... O vîlsez cam de mult pe această Ioana d'Arc a lui Anouilh, Ciocirlia, simbol al eroismului, al jertfei patriotice. De fapt, nu e

vorba de un vis de actriță, care se vede strălucind într-un rol de protagonistă, ci de sentimentul că, personaj și interpretă, ne aparținem una, celeilalte ; că aș avea ceva de spus, despre Ioana. Și, poate că e totuși mai bine să spui ceea ce ai de spus, mai tirziu, decît niciodată...

Firește că sentimentul acesta e subiectiv, iar rolul, așa cum trebuie să apară în spectacol, presupune un anumit grad de obiectivare. Cu atît mai mult, dacă personajul dramatic coincide cu un personaj istoric binecunoscut, trebuie păstrat echilibrul între document, legendă și ficțiune artistică. În plus, Ioana este eroina mai multor piese (și filme), imaginea ei este familiară spectatorilor. Dar ce anume o deosebește pe Ciocirlia de, să zicem, protagonistă piesei lui Bernard Shaw sau de ale altor scrieri despre Ioana d'Arc ? Aceasta e problema pe care mi-o pun.

În piesa lui Anouilh, Ioana nu are prilejul să acționeze ; totul se petrece în cadrul procesului (momentele retrospective servesc drept «reconstituire»). Aș zice că textul ei e chiar restrîns, dar de o neobișnuită densitate. Răspunzînd la interogatoriu, țărîncea eroină și martiră e obligată să-și drămuiască fiecare cuvînt ; astfel, ajunge la esențial. Ceea ce spune ea, nu ține de domeniul inteligenței, care „înțelege” lumea, ci de acela al clarviziunii, care pătrunde în inima adevărului. Ioana *simte*, receptează, cu înțelegerea ei ființă, valorile fundamentale : datoria față de patrie, dragostea față de oameni, cinstea, eficiența faptelor. Toate acestea i se par simple, la nivelul evidenței, nu sînt obiect de speculație intelectuală. Așa cum e caracterizată chiar în piesă, e „un amestec de îndrăzneală și de smerenie, de măreție și de bun-simț”. Să nu uităm că e tinără, vitală, și că-și plătește, conștient, cu viața — într-un final în care, brusc, autorul răsucesce altă „chele” — dreptul de a rămîne ea însăși.

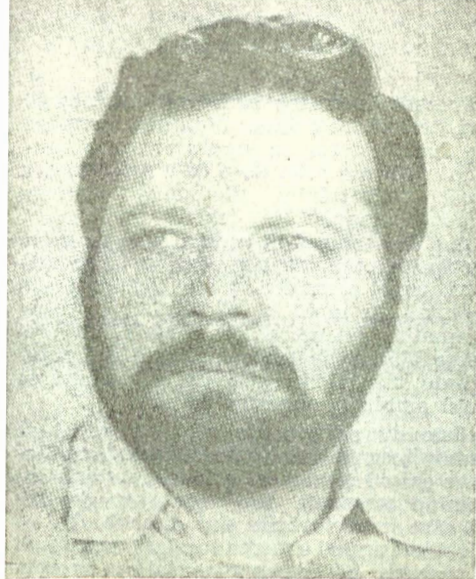
Sper să reușesc să exprim acestea pe scenă, mai mult decît în scris. Nu-mi rămîne decît să repet după ea : „Da, mi-e frică, dar asta-i treaba mea, nu privește pe nimeni, înainte !”...

telex-,,teatrul“●telex-,,teatrul“●telex-,,teatrul“

La Rîmnicu Vilcea a luat ființă Teatrul muncitoresc al Casei de cultură a sindicatelor. Spectacolul inaugural, cu piesa înainte de revărsatul zorilor de Doru Moșoc, este regizat de artista amatoare Tanța Negrescu. ● Teatrul de pă-

puși din Sibiu oferă spectatorilor foarte frumoase programe de sală, amuzante și instructive, totodată. Autorul lor este înusuș directorul teatrului, Nicolae Rodean. ● La Uricani a luat ființă un colectiv de păpușari amatori care prezintă copiilor

din Valea Jiului spectacolul cu piesa Crăiasa zăpezilor. Ei mai pregătesc încă un spectacol cu piesa Prietenia copiilor. Regia, păpușile, decorurile, muzica, sînt realizate de acești entuziaști artiști amatori. ● După recente premiere cu spectacolul

VIITORUL ROL

CONSTANTIN BĂLTĂREȚU

Elev al profesorilor Al. Finți și Ion Șahighian, Constantin Băltărețu a debutat în colectivul de absolvenți care, în 1958, participa la înființarea unei noi instituții de artă: Teatrul „Mihai Eminescu” din Botoșani. După un itinerar prin teatrele din Cluj-Napoca, Bala Mare, Sibiu, și după o experiență, ca reporter și crainic, la radio-televiziune, se stabilizează la Teatrul de Comedie. Aici, datorită exigențelor impuse de roluri — să cităm trei personaje cehoviene: Osip (Un Hamlet de provincie), Andrei Prozorov (Treii surori), Lopahin (Livada de vișni) sau altele din opera lui Brecht: Jesse (Disparația lui Galy Gay), Plutonierul (Mutter Courage) —, precum și de climatul de echipă, actorul depășește etapa prezenței scenice agreabile, dobândind

un anume fel de expresivitate modernă, dominată de simplitate și firesc. Diferite alte preocupări continuă să-l solicite: face film, televiziune și radio; este coautor al unor volume de convorbiri pe teme artistice; a semnat regia spectacolului *În fața redutei* de Mircea Radu Iacoban.

Acum, repetă în piesa *Există nervi* de Marin Sorescu. Iată câteva gânduri despre personajul Locatarul.

„Am jucat în *Opinia publică* de A. Baranga, în *Sfântul* de E. Barbu, *Fata Morgana* de D. Solomon, *Preșul* de I. Băieșu, *Concurs de frumusețe*, de Tudor Popescu; de data aceasta, ne aflăm în fața unui stil dramaturgic nou. Marin Sorescu este în primul rând poet, ca atare și comedia sa este înțesată de metafore. Dialogul e viu, acid, cu «poante», dar înlănțuirea dramatică stă sub semnul inefabilului.

Tot ceea ce-mi îngădui să spun e că Locatarul este unul dintre cei 4,8 miliarde de «locatari» ai planetei Pământ: gândurile, speranțele, greșelile sale sînt caracteristice celei de-a doua jumătăți a secolului 20. Împreună cu citiva «prieteni» și «călători» (pe scenă — Iurie Darie, Mihai Pălădescu, Sanda Toma, Vladimir Găitan, Anca Pandrea), el discută despre tot ce se poate și chiar despre ce nu se poate face, pe lume. Situațiile sînt neașteptate, replicile curg, într-o țesătură abil concepută spre a obține efectul scontat; dar, dacă ești atent, observi că «lucăria» are un mecanism precis și fin, și că, de fapt, e vorba despre condiția umană, despre gândirea semenilor noștri, de-a lungul veacurilor, începînd din antichitate și pînă la bio-ecologismul contemporan. Gluma e cînd farsă, cînd pamflet, cînd ironie tandră.

Spectacolul presupune o efectivă muncă de echipă; regizorul Florin Fătuțescu colaborează cu scenograful Ion Popescu-Udrishte la crearea imaginii teatrale”.

Maria MARIN

telex-,,teatrul“ ● telex-,,teatrul“ ● telex-,,teatrul“

Gulliver, adaptare după Jonathan Swift de Domnița Munteanu, în regia și scenografia lui Constantin Brehnescu, și cu spectacolul Poveste din pădure, dramatizare de Cristina Anca Ciubotaru după un basm ucrainean, în regia Nataliei Dănilă și scenografia lui Constantin Breh-

nescu, Teatrul pentru copii și tineret din Iași va mai prezenta, pînă la sfîrșitul stagiunii, Cine-i oare Făt-Frumos? de Iuliu Rațiu, Grădina fermecată de Ileana Vulpescu, după o idee de André Maurois, și Cartea cu jucării, adaptare după minunatul volum omonim al

lui Tudor Arghezi. ● Mai mulți cititori ne întreabă dacă se pot abona la revista „Teatrul”. Le răspundem că da, dacă se adresează oficiilor poștale între 1 și 15 ale lunii, pentru numerele următoare, de bună seamă.

FAIMA